

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antonini Liberalis Transformationum congeries

Antoninus <Liberalis>

Basileae, 1568

VD16 A 2960

Apollonii Historiæ Mirabiles, Xylandro interprete.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70288](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70288)

Horum non vlllo te obliuio tempore tangat,
 Itala sic tellus tibi cuncta, omnisq; Latinus
 Seruiet, & pavidum mittet tua sub iuga collū,

FINIS.

A P O L L O N I I H I
 S T O R I A E M I R A B I L E S,

Xylandro interprete.

I.
 Epimenides.

Epimenides Boli F. Cretensis, à
 patre & fratribus in agrum
 missus, ouis in urbem addu-
 cendæ causa, fertur, cùm eum
 nox obrueret, à semita deflexisse, ac dor-
 miuisse per LVII. annos. quod cùm
 alij memoriæ prodiderunt, tum Theo-
 pompus in historijs, percurrens quæ sin-
 gulis locis mirabilia euenerunt. Inter-
 ea verò temporis propinquos Epime-
 nidis, vitam cum morte commutasse:
 ipsum somno solutum (opinatum au-
 tem fuisse, eadem se die euigilasse, qua
 obdormiisset) ouem, cuius gratia mis-
 sus fuerat, quæsiuisse, quam cùm non in-
 ueniret, rus profectum, prædium reperis-
 se venditum, & instrumenta mutata, ita-
 que in urbem abiisse, domumq; vt vene-
 rit, ibi de omnibus rebus cognouisse: in-
 ter

ter quæ etiam de tempore suæ absentia. Et perhibent Creteses, ut est apud Theopompum, mortuum eum esse natum annos CL. Ferunturq; de hoc viro alia etiã haud pauca mirabilia.

Aristeas Proconnesius, ut historia fertur, cum esset in fullonis cuiusdã officina in Proconneso mortuus: eadem die atq; hora à multis in Sicilia visus est, litteras docens. Quod cum eis sæpius euenisset, & per multos annos innotuisset, ac crebrius in Sicilia se eius imago offerret: Siculi aram ipsi posuerunt, atque ut heroi sacrificarunt.

II.

Aristeas.

De Hermotimo Clazomenio huiusmodi fabulæ narratur. Animã eius extra corpus euagatã, per multos annos peregrinatã, varijs in locis futura prædixisse: ut imbres magnos, siccitates, terremotus, pestilências, aliaq; id genus, iacete interim corpusculo. tũ eam longo temporis interuallo corpus, veluti exuuiũ quoddã intrasse, idq; excitasse. Id cũ se penumero egisset, uxoriq; mādasset ut à suo discessu nemo neq; ciuis neq; alius homo corpusculũ attingeret: quidã domũ ingressi, à muliere precib. impetrarunt, ut nudum immobilemq; humi iacetem spectarent

III.

Hermotimus.

g s Her-

Hermotimum, quem ij igni facto cremarunt: existimantes, anima reuersa, & quò se reciperet non inueniente, ipsum prorsus moriturum. quod & accidit. Cæterùm Clazomenij Hermotimum in hunc vsq; diem venerantur, fanumq; ei dedicarunt, in quod mulieribus ingredi non licet, ob causam expositam.

¶ V. Abaris. Abaris ex Hyperboreis, ipse quoque Theologus fuit. Scripsit oracula regionibus quas peragrauit, quæ hodieq; extant, prædixit is quoq; terræmotus, pestes, & similia, ac cœlestia. Ferunt eum cum Spartam aduenisset, Lacones monuisse de sacris mala auertentibus, quib. peractis, nulla postmodò Lacedæmone pestis fuerit.

V. Phercydes. De Phercyde hæc narrantur: eum in Scyro insula sitiētē aliquando, aquam à discipulorum quodam homine petiisse, quam cum bibisset, pronūciasse terræmotum post triduum ea in insula futurum. quod dictum vt exitus comprobauit, magnam eum reportasse gloriam. Rursum Samum profectum, ad Iunonis templum, vidisse nauim portui subeuntem: ac dixisse adstātibus, eam intra portum non peruenturam, ipsoq; adhuc loquen-

quente, nimbum de cœlo præcipitem actum, nauimq; perijsse.

Subsecutus hos Pythagoras Mnesarchi VI. Pythagoras.
 F. principio mathematic. ac numeris ^{ras.} animum intendit. Postea verò, Pherecydis etiam præstigijs non abstinuit. Nam Pontij naue adueniente mercib. onusta, & ijs qui aderant optantib. vt salua portum intraret propter merces, adstās ipse: Ergo, inquit, exiguum vobis apparebit corpus, hanc ducens nauim. Rursum in Caulonia (vt ait Aristoteles, scribens de eo etiam multa alia) in Etruria serpētem * qui morfu necabat, iste mordēs interfecit. Seditiōnem enim orientem suis indicauit discipulis: ideoque Metapontum transijt, nemini visus. Et fluuium qui infra Samum est transiens, vocem humana maiorem audiuit, quæ diceret: Salue Pythagora. vnde summus comitib. incidit pavor. Visus est aliquando Crotone & Metaponti eadem die atq; hora. Aliquādo in theatro sedēs, vt Aristoteles refert, surrexit, & sessoribus demonstrauit femur suum aureum. Feruntur de eo etiam alia mirabilia. Nos autem nolentes trās-
 scriptorum munere fungi, hic finem facimus. †

Aristoteles

- VII. Aristoteles in Naturalibus quaestio-
bus tradit, eos qui hordeum plantant,
pallidiora habere corpora, quàm qui
triticum.
- VIII. Andron in quarto libro Sacrificiorum
ad Philippum scribit, in Attica nullam
cornicem visam esse in arcem intrare: vt
neq; in Papho muscam per fores Vene-
ris.
- IX. Aristoteles in Naturalibus que-
stionibus author est, eos qui semel tan-
tùm cibo vtuntur, morosiores esse ijs
qui bis.
- X. Theopompus in Mirabilibus perhi-
bet, ludis Olympicis, cum multi miluij
obuolarent, ac carnes diriperent, sacrifi-
ciorum carnes intactas mansisse.
- XI. Aristoteles in Barbaricis consuetudi-
nibus narrat, in Caria scorprios nasci, qui
peregrinos si feriant, non admodum læ-
dant: indigenas autem illicò accidant.
- XII. Apud Babylonem Euphrate traiecto,
exigui dicuntur esse angues, qui peregrini-
nos feriant, ab incolis abstineant.
- XIII. In libro de Fabulosis locorum rebus
est, cum Halicarnasi sacrificium quod-
dam Ioui Ascræo peragitur, gregem ca-
prarum ad fanum adductum consistere,
votisq; absolutis, vnâ earum nemine
ducente

ducente progressam ad aram accedere,
qua sacerdos arreptam liter.

Phylarchus libro Historiarum octavo XIV.
scribit, apud sinum Arabicum fontem
esse aque, qua si quis pedes inūgat, mem-
brum virile admodum intendatur: ita vt
quibusdam omnino nunquam remitta-
tur, quibusdam nō nisi post magnos cru-
ciatus & curam medicam.

Scytinus Chius Britannicam insulam XV.
ambitum habere ait stadiorum C C C C.
in ea fructus sine nucleis nasci: nām neq;
in oliua nucleum, neq; in vua acinum re-
periri. idēq; fieri in alijs id genus frugib.

Theophrastus in tractatu de Plantis XVI
tradit, si quis thapsiam radicem, qua me-
dici vtuntur, cum carnibus coquat, eas
de multis frustis in vnum ita coalescere,
vt eximi è vase nequeat.

Cresias scriptū reliquit, lignum apud XVII.
Indos nasci, quod appelleretur Parybum. 2
id omnia oblata ad se trahere, aurum, ar-
gentum, cuprum, æs, & omnia alia me-
talla: quinetiam passerulos in propin-
quo locatos. Quod si maius incremētum
fecerit, trahere etiam ad se capras, oues,
& æqualia animalia.

Phylarchus libro Historiarum XX. ex XVIII.
India

India memorat albam esse allatam radicem, quam contusam cum aqua pedibus illinat: uirosq; eo usos cataplasmate, rei Venereæ obliuisci, & fieri Eunuchorum similes. itaq; eo inungi impubes etiamnum, qui deinde ad finem usq; vitæ nunquam arrigant.

xix. Heraclides Cretenfis in libro de Vrbi-
bus Græciæ, apud Pelium montem ait na-
sci spinam frugiferam; cuius fructum cū
oleo tritum & aqua, si quis suo aut alte-
rius inungat corpori hyeme, frigus non
sentiat.

xx. Ctesias libro rerū Persicarum decimo,
camelos esse ea in regione prodit, quarū
pili mollicie lanas Milesias æquant: sa-
cerdotesq; & alios proceres, vestes ex ijs
confectas gestare.

xxi. Obseruatū est, solū ea animalia quæ
bifidas habent vngulas, talos habere in
posteriorib. pedib. & Aristoteles in Na-
turalibus quæstionibus causam reddit,
cur non in prioribus, sed in posteriorib.
Nihil enim frustra fecit natura.

xxii. Id quoq; animaduersum est vsu vitæ,
nullum cornutum animal pedere: huius
quoque vir eo libro idem rationem re-
tulit.

Mirum

Mirum id quoq; est, solem nostra cor- **XXIII.**
pora adurere, ignem nequaquã. Et quòd
adamas in igne versatus, non calefit.
Item, quòd magnes lapis interdium tra-
hit: noctu aut omnino non, aut minus
certè.

Eudoxus Rhodius, circa Celticam ait **XXIV.**
esse quandam nationẽ, quæ interdium ni-
hil, noctu duntaxat videat.

Aristoteles in libro de Ebrietate: An- **XXV.**
dro, inquit, Argivus per omne vitæ suæ
tempus siti potuq; caruit: quanquã mul-
tis cibus & falsis & siccis vesceretur. idẽ-
que ad Ammonem profectus per aque **3**
expertem viam, sicca farina vescens nul-
lum adhibuit humorem. idq; per totam
vitam tenuit.

Aristoteles in libro de Vita & morte **XXVII.**
scribit, testudinem corde spoliata viue-
re. id autem non expressit, de terreste
an uerò aquatica loqueretur.

Idem autor in Opere de ijs quæ ad **XXVIII.**
animalia pertinent (duo enim sunt
eius opera, unum de Animalibus, alte-
rum de ijs quæ ad animalia pertinent)
pediculos capitis tradit in longis mor-
bis non tabescere interituris ægro-
tis, sed inueniri in puluinaribus, ad
quæ

- que desertis capitib. ægrotorū transeant.
- xxviii. Idem eodem in Opere, sordes tradit, quæ in auribus nascuntur, cum sint alioquin amaræ, morituris fieri dulces: idq; in multis esse obseruatum. & causam rei exponit in Quæstionibus naturalibus.
- xxix. Theophrastus in tractatione de Stirpibus: Si matrices, inquit, præbiberint aristolochiam aqua madefactam, perfundentur per multos dies.
- xxx. Aristoxenus musicus, eos qui laborât quartana, liberari morbo affirmat, si helxinen herbam ante accessum febris inungant corpori, tritam cum oleo.
- xxxi. Theophrastus de Stirpib. oues in Póto absinthio vescentes ait bile carere.
- xxxii. Eodémq; in opere perhibet, apud Indos neq; cicerem nasci, neq; lentem, neq; fabam.
- xxxiii. Rursus libro VII. eius Operis, in itinere Bactriano ait quibusdã in vicis triticum ita præclarum nasci, vt eius gratia nucleos olearum magnitudine æquent.
- xxxiv. Idem philosophus Olympiæ & Zacynthi dicit * mixtam cibo, efficere vt is melior videatur.
- xxxv. Id quoq; obseruando cognitum est, grauidas mulieres, si adsiduò cum viris coëant, facilè & absq; cruciatibus parere.

re. quòd ipsum Aristoteles quoq; libro Historiarum vndecimo pronunciauit.

Tacus in libro de Lapidibus: Lapis, xxxvi
inquit, is qui Carystius dicitur, annata sibi habet lanæ quædam, & colorata, ex qua materia nentur ac texuntur mātilia. Sed & filæ pro lucernis inde torquētur, quæ dum vruntur, splendent, neq; cremantur. Porrò sordes mantiliū non aqua eluuntur: sed clématis vritur, impositoq; mātili sordes euanescent, ipsumq; album igni purumq; redditur, ac prioribus commodum vlibus. Lucernarij autē funes vsti cum oleo, nullo vnquam tempore comburuntur. atq; odore harum lucernarum depræhenduntur, qui morbo laborant caduco. Lapis iste nascitur sanè Carysti, vnde & nomen gerit: frequens tamen etiam in Cypro extat, quâ à Gerandro Solos versus iter deorsum ducit, ad læuam Elmæi infra rupes. augetur circa plenilunium, rursusq; luna decrescente minuitur.

Aristoteles in Physicis quæstionibus xxxvii
ait, curuorum ex ore grauem exire anhelitum: reddita etiam huius rei causa.

Eudoxus Cnidius in septimo Circuitionis libro ait, in Africa quandam esse
h gentem,

gentem, quæ supra Syrtes & Carthaginem, versus Orientem incolat, Gyzates appellata: hancq; exerceat artem, quod flores istis in locis colligat, melq; ea copia & qualitate ex ijs conficiat, vt apum æquet mellificium.

XXXIX. Aristoteles in Dissectionũ selectis annotationibus, in Papho scribit serpentẽ cõspectum, qui duos pedes haberet perinde ac crocodilus terrestris.

XL. Aristoxenus musicus in vita Telestæ, qui cum in Italia vixit, vno eodemq; tempore duos contigisse casus refert. Vnus mulierib. accidit, prorsus inuisitatus. tãtẽ enim apud eas extiterunt mentis abalienationes, vt aliquando sedentes ac cœnantes, vocantem aliquem se exaudire opinatæ, proripuerint se, neq; teneri potuerint, atq; extra urbem procurrerint. Locris porrò & Reginis oraculum hac de re consulentibus, respondisse deum finem mali futurum, si die duodecima pæanas deo canerent uernos LX. itaque inde in Italia multos extitisse pæanum scriptores.

XLI. Theophrastus libro de Plantis octauo tradit, scorpiõ herbulam, (alij thelyphonum, hoc est feminas necans, nominant)
scorpijs

scorpijs impositam, statim eos interficere. Animaduersum est, vlcera vterū ferentium, è liene laborantium, virorū & mulierum, si varices habent, difficulter cicatrice obduci.

Theophrastus de Stirpib. scribit, iuxta XLII.
Solos Ciliciæ urbē, ad amnem Pinarum, vbi Alexander cum Dario pugnauit, mala punica nasci sine ofsibus, quorum grana per omne æuum vinum referant.

Aristoteles de Animalibus autor est, XLIII.
apem amisso centro mori, & ab alijs extra alueare exportari.

Obseruādo cōpertū est, eos qui coronas ex florib. nectunt, florib. & coronis leucoij siue albę violę per noctē adhibere ardētes lucernas, vt in lucem vsq; virides permaneant, neque marcescant. XLIV.

Theophrastus libro Causarum naturalium quinto, putamina fabarum dicit radicibus arborum apposita, fructus siccare. Sed & gallinas domesticas, si crebro ea edant, steriles fieri. Hanc ob causam, & fortassis etiam alias, Pythagorei fabæ vsu interdixerunt. Flatus enim gignit, concoctu difficilis est, & turbulenta insomnia creat. XLV.

Tubera crebris tonitrib. duriora fieri, XLVI.

h 2 Theo-

Theophrastus in Stirpiū historia prodit.

XLVII. Idemq; eodem in Opere scribit, libanotidem herbam vestibis appositam, prohibere ne tineæ in ijs fiant. Hæc digna sunt animaduersione.

XLVIII. Idem in libro de Diuinis furoribus scribit, Musicā multis animi corporisq; affectionibus mederi: vt animi defectū, metui, diuturnis mentis alienationibus. Sanat, inquit, fistulę cantus etiam ischiadem, & morbum comitiale: quemadmodum is qui ad Aristoxenum musicū venit, oraculo iussus Pasiphilæ Damoti sororis * Fertur enim etiam musicus Thebis, qui mente exciderat, voce tubæ audita ad se rediisse. audiens enim, in tantum exclamauit, vt turpiter se daret. Quòd sicubi quis classicum tuba cecinit, multo eū deterius pugnare. Hūc igitur fistulæ opera paulatim adduxit, atq; (vt ita dicam) sensim adducendo eò adegit, vt etiam tubæ vocem sustineret. Sanat fistulæ cantus etiam corporis partes, quæ in dolore aliquo sunt. adhibendus est autem corpori minimū interdiu, & statim prima die dolor remittet aliquantum. Hoc remedij genus cū a libi vsitatum est, tum maximè Thebis, etiam

etiam in hoc usque tempus.

Theophrastus in ultimo de Stirpib. IL
 libro: Eunomus, inquit, Chius pharmacopola, cum aliquot veratri potiones hausisset, non est purgatus. Et quadam die re cum idem artificium exercentibus composita, sedens in foro, ad XXII potiones ebibit: neque tamen à suis vasis surrexit. tum verò abijt lotum atque cœnatum, vti adsolebat: neq; vomuit. Hoc ille faciebat, longa consuetudine ita paratus, cum ab exiguis ad tatum esset portionum numerum progressus. Omnibus autem medicamentis minor est apud hos, qui ijs assueuerunt, efficacitas: apud quosdam nihil prorsus possunt. Res hæc notatu digna est.

Aristoteles in Naturalibus quæstionibus L.
 affirmat, hominem sumto cibo ac potu idem pondus seruare, quod ei fuit ieiuno. conaturq; eius rei causam reddere.

APOLLONII HISTORIARVM MIRABILIVM
 finis.

h 3 ANTI